

Програма охорони довкілля міста Хмельницького на 2016-2020 роки

ЗМІСТ

Паспорт програми

1. Загальні положення
2. Характеристика стану навколишнього природного середовища м.Хмельницького. Визначення основних екологічних проблем, на розв'язання яких спрямована програма.
 - 2.1. Атмосферне повітря
 - 2.2. Охорона і раціональне використання зелених насаджень, збереження природно-заповідного фонду.
 - 2.3. Водні ресурси міста.
 - 2.4. Поводження з відходами,
 - 2.5. Екологічна освіта та виховання. Співпраця з громадськістю.
3. Мета програми.
4. Шляхи ефективного розв'язання екологічних проблем м.Хмельницького.
5. Економічний та організаційний механізм реалізації Програми.
6. Основні завдання та заходи. Прогнозні обсяги та джерела фінансування програми. Строки виконання (табл. 1-5). Загальний обсяг фінансування Програми (табл. 6).
7. Очікуваний кінцевий результат.
8. Координація та контроль за ходом виконання Програми.

ПАСПОРТ
програми охорони довкілля міста Хмельницького на 2016-2020 роки

1	Замовник	Хмельницька міська рада
2	Підстава для розроблення:	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»; Постанова КМУ від 17.09.1996 року №1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів»
3	Розробник	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
4	Співрозробники заходів	Управління та відділи міської ради, комунальні підприємства, громадські організації
5	Відповідальні виконавці	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста, управління та відділи міської ради, комунальні підприємства
6	Мета	Поліпшення стану довкілля, збереження унікальних природних особливостей міста, зменшення техногенних забруднень, раціональне використання природних ресурсів та формування в жителів міста екологічної культури
7	Термін реалізації	2016-2020 роки
8	Джерела фінансування	Обласний бюджет; міський бюджет, в т.ч. міський фонд охорони навколишнього природного середовища; інші кошти
9	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, тис. грн., у т.ч.:	228 290,0
9.1	місцевий бюджет:	149 442,0
9.1.1.	обласний бюджет	125,0
		інші кошти, згідно з проектно-кошторисною документацією
9.1.2	міський бюджет	145 392,0
9.1.3	міський фонд охорони навколишнього природного середовища	3 925,0
9.2.	кошти підприємств, інші	78 848,0

Програма охорони довкілля міста Хмельницького на 2016-2020 роки

1. Загальні положення

Важливою умовою розвитку України, її регіонів та кожного населеного пункту є охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності населення.

Природне середовище міста Хмельницького зазнає інтенсивного антропогенного навантаження. Місто швидко розбудовується, на його території розташований один з найбільших ринків Європи, через що місто переважане автомобільним транспортом, розвинута хімічна, машинобудівна, харчова та будівельна галузі. Антропогенний вплив на довкілля призводить до пошкодження і вичерпування природних ресурсів.

Саме тому питання охорони довкілля міста Хмельницького мають бути пріоритетними, а політика спрямована на захист життя і здоров'я населення від негативного впливу забруднення навколишнього природного середовища.

«Програма охорони довкілля міста Хмельницького на 2015-2020 роки» (далі – Програма) розроблена з метою збереження та відтворення природних ресурсів, забезпечення максимально ефективного використання природного фактору, сприяння здоровому способу життя хмельничан та свідомого ставлення їх до довкілля.

Пріоритетні напрямки екологічної діяльності в місті:

1. Вдосконалення системи екологічного управління містом.
2. Збереження та розвиток зеленої зони.
3. Поліпшення екологічного стану повітряного і водного басейнів, земельних ресурсів та якості питної води. Адаптація міста до змін клімату.
4. Оптимізація збору та утилізації комунальних відходів.
5. Формування збалансованої системи природокористування: екологізація технологій у промисловості, енергетиці, будівництві та транспорті.
6. Екологічна освіта та виховання.

2. Характеристика стану навколишнього природного середовища міста Хмельницького. Визначення основних екологічних проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

2.1. Атмосферне повітря

Екологічна ситуація, що склалася в місті, характеризується обсягами та особливостями впливу на навколишнє середовище транспорту, промислових підприємств і комунального господарства.

Контроль за станом атмосферного повітря здійснюється комплексною лабораторією спостережень забруднення навколишнього природного середовища Хмельницького обласного гідрометеоцентру на двох постійно діючих постах: на території військового шпиталю по вул. Чорновола та на розі вулиць Олімпійської і Курчатова.

Системні спостереження проводяться по 10 інгредієнтах: пил, двоокис сірки, розчинні сульфати, оксид вуглецю, двоокис азоту, оксид азоту, фенол, хлороводень, аміак, формальдегіди.

За останні 5 років зросло забруднення повітря оксидом вуглецю, сульфатами, формальдегідами, аміаком, хлороводнем та домішками важких металів.

Домішки	Кількість відібраних проб	Роки, (мг/м ³)					Тенденція зростання
		2011	2012	2013	2014	2015	
Середні показники забруднюючих речовин, мг/м ³							
Оксид вуглецю	1160	1,0308	1,3237	1,5918	1,3834	1,5485	0,1294
Розчинні сульфати	1160	0,0061	0,0066	0,0065	0,0068	0,0069	0,0001
Формальдегід	1740	0,0026	0,0031	0,0028	0,0036	0,0039	0,00004
Хлороводень	1160	0,0319	0,031	0,0307	0,0242	0,0663	0,0062
Аміак	1160	0,0048	0,0056	0,0029	0,0045	0,0058	0,00031
Важкі метали							
Кадмій	12	0	0	0	0,00018	0,0014	0,00003
Залізо	12	0,47	0,43	0,74	0,59	0,59	0,04
Марганець	12	0,015	0,011	0,019	0,021	0,016	0,0012

Перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) забруднюючих речовин в повітрі спостерігається щомісячно за діоксидом азоту (середньомісячна концентрація становила 0,072 мг/м³, що складає 1,8 ГДК).

Основний вилив на стан атмосфери міста спричиняє автотранспорт, міські котельні, підприємства, діяльність яких пов'язана з виробництвом продукції із фенол-формальдегідних смол, пластмаси, меблевих лакофарбових виробництв, цехів з виробництва м'ясних та

ковбасних виробів, приватних видавництв тощо.

До підприємств, які мають найбільший вплив на довкілля можна віднести ПАТ «Укрелектроапарат», ТОВ «ХекроПет ЛТД», ПрАТ «Маслосирбаза», ПАТ «Хмельницькзалізобетон», СП «Агро Поділля», ТОВ «Трансформатор сервіс», МПП «Схід», ВАТ «Хмельницький обласний пивзавод», КП «Комбінат будівельних матеріалів», ПАТ завод «Строммашина», ДП «Новатор», ПП «Вуд», ПАТ «Інтерліт», ТОВ «Гін - Імпекс», ДП «Альма-Шкіргалантерея» та ін., а також - міські комунальні підприємства «Хмельницьктеплокомуненерго» та «Південно-Західні тепломережі», які виробляють теплову енергію для забезпечення потреб населення та підприємств міста. Крім того, значне зростання викидів забруднюючих речовин в атмосферу здійснюють малі промислові підприємства, які не взяті на державний облік і згідно чинного законодавства вони не звітують та не контролюють свої викиди.

З метою зменшення негативного впливу на довкілля МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» та МКП «Південно-Західні тепломережі», на балансі яких перебуває 59 котелень, постійно проводяться заходи, спрямовані на зменшення шкідливих викидів в атмосферу. Завдяки впровадженню новітніх установок на котельнях (технічне переоснащення котелень) річне зменшення шкідливих викидів в атмосферу за останніх 3 роки становило 1285 т (розрахунково). Здійснюється відомчий контроль викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Викиди забруднюючих речовин від пересувних джерел в середньому становлять 93%.

Автомобільний транспорт, який працює на нафтовому паливі низької якості є головним джерелом забруднення повітря високотоксичними сполуками, серед яких найактивнішим є бенз(а)пірен.

Особливо високе забруднення атмосферного повітря має місце в районах, прилеглих до автомагістралей та в центральному районі міста. При обстеженні якості повітря тут спостерігається перевищення гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин за двоокисом азоту, бенз(а)піреном, свинцем тощо. Така ситуація, в свою чергу, призводить до того, що приземний шар атмосфери в місцях, де, як правило, жвавий пішохідний рух, знаходиться під впливом дуже небезпечних шкідливих речовин.

Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря, м.Хмельницький

Період (рік)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Тис. тонн	15,3	15,0	15,3	16,6	14,2	

Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення

Період (рік)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Тис. тонн	1,0	1,0	1,03	1,06	1,09	

Викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря від пересувних джерел забруднення

Період (рік)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Тис. тонн	14,3	14,0	14,3	15,5	13,1 (весь транспорт) (автотранспорт-11,7)	

Індекс забруднення атмосфери (ІЗА) за останні роки по місту Хмельницькому коливається від 4,2 до 4,7 (градации індексу забруднення атмосфери, що визначають рівень забруднення такі: низький за $ІЗА < 5$; підвищений за $ІЗА \geq 5 - < 7$; високий за $ІЗА \geq 7 - < 14$).

При підведенні підсумків щодо рівня забруднення повітря м.Хмельницького треба відмітити, що найвищий рівень забруднення протягом року відбувається в літньо-осінній період за сприяння певних погодних умов. Підвищується вміст оксиду азоту і вуглецю, розчинних сульфатів, аміаку, формальдегіду, а також важких металів – кадмію, заліза,

марганцю, нікелю, хрому.

У 2015 році, у порівнянні з 2014 роком, рівень забруднення повітря збільшився по всіх інгредієнтах, крім пилу.

Від забруднення атмосфери в першу чергу страждають органи дихання людини, збільшується кількість алергічних проявів. Тривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їхньої розумової та фізичної відсталості тощо.

Пріоритетними завданнями в галузі охорони атмосферного повітря є зменшення навантаження автотранспорту на найбільш забруднену центральну частину міста через реалізацію нової транспортної стратегії, збільшення кількості рухомого складу електротранспорту, застосування на автобусних маршрутах автомобільного транспорту великої місткості, будівництво заїзних кишень на зупинках громадського транспорту та їх озеленення, розширення зелених смуг вздовж автошляхів, будівництво підземних та багатопверхових паркінгів, що відповідають сучасним вимогам охорони повітря, будівництво велодоріжок, збільшення зелених зон міста, впровадження новітніх установок на котельнях.

2.2 Охорона і раціональне використання зелених насаджень, збереження природно-заповідного фонду

Основним заходом покращення стану атмосферного повітря в місті є збереження існуючих, створення нових зелених насаджень та догляд за ними.

Благоустрій та озеленення міста набуває особливого значення в умовах підвищених антропогенних навантажень.

При виконанні комплексу заходів зелені насадження здатні значно поліпшити екологічний стан та зовнішній вигляд міста, створити більш комфортні мікрокліматичні, санітарно-гігієнічні та естетичні умови на вулицях, у житлових квартирах, громадських місцях (парках, бульварах, скверах, на площах). Рівень благоустрою та озеленення територій – один з показників якості середовища проживання. Від рівня розвитку сфери благоустрою та озеленення міста залежить якість життя городян.

Останнім часом зелені насадження нашого міста найбільше зазнали антропогенного впливу. На одного міського жителя повинно припадати до 60 м.кв. зелених насаджень (у т.ч. 12-24 м.кв. зелених насаджень загального користування). За даними Харківського науково-дослідного інституту, який досліджував стан атмосферного повітря міст обласного значення України, місто Хмельницький за забезпеченістю зеленими насадженнями загального користування займає 21 місце, При нормі від 12 м.кв. до 24 м.кв. на людину в місті цей показник становить до 5 м.кв.

До зелених зон загального користування у Хмельницькому відносяться парки, сквери, бульвари, набережна, загальною площею – 112,83 га.

Об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення займають площу 182,32 га. До їх складу входять парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва – парк ім.Михайла Чекмана, парк “Заріччя”; сквер ім.Т.Г.Шевченка; дендропарк «Поділля»; ботанічний сад Хмельницького національного університету; пам'ятки природи - алея каштана кінського (територія ПАТ «Хмельницький обласний пивзавод»); бук червоний по вул.Гагаріна,3; бук червоний по вул.Героїв Майдану,24; горіх чорний по вул.Пилипчука,5; липа звичайна по вул.Грушевського,64.

Кількість зелених насаджень обмеженого користування та спеціального призначення також має тенденцію до зменшення.

Комісією, яка обстежує зелені насадження, що підлягають знесенню чи пересадженню, щороку проводиться обстеження понад 2000 дерев, які в подальшому підлягають знесенню. Висаджується в місті також близько 2000 саджанців дерев і кущів, проте приживлюваність їх в останні роки становить лише близько 20%.

Серед основних причин, що зумовлюють зменшення зелених насаджень є: відсутність

комплексного підходу до створення нових, збереження та відтворення існуючих зелених зон міста, забудова рекреаційних зон, зон зелених насаджень на підставі містобудівних умов та обмежень, виданих з порушенням вимог чинного законодавства; вимушене зрізання дерев через їх аварійний стан, низька приживлюваність дерев, що висаджуються на заміну знесеним, недостатній догляд за ними та людська недбалість.

З метою озеленення території міста за кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища щороку здійснюється посадка дерев в парках, прибережних смугах водойм, вздовж тротуарів та вулиць міста. Проте, для збереження та поновлення зелених зон, забезпечення комфортності проживання населення в подальшому, витрати на озеленення необхідно значно збільшити.

Отже, пріоритетними завданнями є: розробка та впровадження комплексної програми розвитку зелених насаджень міста (в т.ч. обстеження стану, розробка планів знесення, омолодження та створення нових насаджень); забезпечення системного управління у сфері озеленення міста; виключення можливості видачі містобудівних умов та обмежень на забудову земельних ділянок рекреаційного призначення, у тому числі зелених насаджень загального призначення; створення міні-скверів, організація вертикального озеленення у густо забудованій центральній частині міста; забезпечення безумовного виконання усіма забудовниками вимог державних будівельних норм щодо озеленення територій, що має відображатись у містобудівних умовах та обмеженнях (у т.ч. графічній частині); доведення площі зелених насаджень до показників Генерального плану міста; розширення мережі об'єктів природно-заповідного фонду та збереження існуючих; винесення меж в натуру територій природно-заповідного фонду міста; розробка екологічної мережі міста; збереження та відтворення цінних порід зелених насаджень у паркових зонах; використання сучасних сумішей в зимовий період з метою захисту зелених насаджень від пошкодження токсичними солями.

2.3. Водні ресурси міста

Питна вода.

На балансі МКП «Хмельницькводоканал» знаходиться 71 свердловина, що входять до складу шести водозаборів Хмельницького родовища підземних вод. Частина свердловин, розташованих на території міста експлуатується в резервному режимі, частина потребує ліквідаційного тампонажу. Для господарсько-питних потреб населення переважно використовується вода Чернелівського водозабору.

Виробничий лабораторний контроль безпечності та якості питної води, що подається споживачам м.Хмельницького, здійснюється відповідно до вимог ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною», з урахуванням аналітичних матеріалів щодо існуючої ситуації з водозабезпечення населення м.Хмельницького, пов'язаних з особливими природними умовами якості води підземних водозаборів (підвищений вміст заліза, марганцю, аміаку, солей кальцію та магнію) та технологією водопідготовки. Тому, воду дозволяється використовувати для господарсько-питного водопостачання, з відхиленням окремих санітарно-хімічних показників безпечності та якості питної води, а саме: показник загальної жорсткості - не більше 10,0 ммоль/м³, залізо загальне - не більше 1,0 мг/дм³, марганець - не більше 0,5 мг/дм³, аміаку (амоній) - не більше 2,6 мг/дм³.

Дослідження якості питної води комунального водопроводу (МКП «Хмельницькводоканал»)

Рік	2012		2013		2014		2015	
Назва	Кількість проб	Відхилення, %	Кількість проб	Відхилення, %	Кількість проб	Відхилення, %	Кількість проб	Відхилення, %
Хімічні показники	754	4,24	843	3,44	1020	3,5	1188	4,2

Мікробіологічні показники	3816	1,62	3901	1,41	4126	1,85	4305	0,26
---------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------

Порівняльна характеристика якісних показників питної води з централізованої водопровідної мережі протягом трьох останніх років, проведена МКП «Хмельницькводоканал», свідчить про незначне зростання нітритів, нітратів, заліза, хлоридів. Причиною підвищення вмісту забруднюючих речовин у воді може бути застаріле обладнання, зношеність водопровідних мереж, забруднення води через ґрунт, коли виникають пориви тощо. Проте, їх вміст не перевищує допустимі нормативні значення відповідно до державних санітарних норм і правил.

Потребує покращення якості води криниць громадського користування. За даними вибіркового контролю органів Держсанепідслужби перевищення ГДК забруднюючих речовин у відібраних пробах води складає від 47% до 58% за санітарно-хімічними показниками (переважно підвищення по нітратах від 1 до 7 разів), 54,5% за санітарно-мікробіологічними показниками.

Поверхневі водойми

На території міста Хмельницького розташовано декілька великих водойм різного типу. Це річка Південний Буг, її притоки - річки Плоска, Кудрянка, озеро в Північному мікрорайоні, ставки в мікрорайонах Дубове та Ружична і безліч малих (струмки, потічки, ставки). Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеня інтенсивності.

Контроль за якістю та спостереження за станом забруднення поверхневих вод здійснюють: Хмельницьке обласне управління водних ресурсів, Хмельницький обласний центр з гідрометеорології, ДУ «Хмельницький обласний лабораторний центр ДСЕСУ», Державна екологічна інспекція в Хмельницькій області, МКП «Хмельницькводоканал».

За даними спостережень вміст забруднюючих речовин, які потрапляють у поверхневі водні об'єкти, щороку зростає. Ймовірною причиною забруднення являється зношеність існуючих очисних споруд, каналізаційних мереж, відсутність очисних споруд зливових вод.

Із зворотними водами у водні об'єкти потрапляють такі забруднюючі речовини, як азот амонійний, сульфати, нітрати, синтетичні поверхнево-активні речовини, фосфати. Активне використання населенням в побуті хімічних миючих засобів створює труднощі при здійсненні очистки стічних вод на очисних спорудах повної біологічної очистки.

Аналізуючи результати спостережень рівня забруднення річки Південний Буг за останні роки, (проби відбирались у двох створах річки Південний Буг: 0,1-0,7 км вище від межі міста та 0,5-0,7 км нижче межі міста) спостерігається тенденція зростання таких забруднюючих речовин, як азот амонійний, азот нітритний, залізо загальне, сполуки міді та марганцю.

Одноразові відбори проб води в річці Плоска перед впаданням у р.Південний Буг показали незначне перевищення ГДК за нітритами, залізом та завислими речовинами (як для водойм рибогосподарського значення). В озері мікрорайону «Озерна» спостерігалось перевищення санітарно-бактеріологічних показників, санітарно-хімічні показники – в межах допустимих концентрацій ГДК.

Струмки, потічки, канали, які знаходяться на території міста, потребують покращення санітарного стану берегової лінії, ліквідації надходження неочищених стоків із неканалізованих територій міста, оскільки вони є джерелами забруднення басейну річки Південний Буг.

Пріоритетними завданнями охорони водних ресурсів є: капітальний ремонт очисних споруд; розширення каналізаційної мережі в приватному секторі для забезпечення централізованого водовідведення та мінімізації забруднення поверхневих водойм міста неочищеними стічними водами; будівництво локальних очисних споруд зливових стоків та покращення стану існуючої дощової каналізації міста; виявлення та ліквідація самовільних

несанкціонованих підключень комунально-побутових стоків в мережу зливової каналізації; розчистка русел річок, відновлення відкритої системи водовідведення з використанням рослин, які очищують воду; визначення балансоутримувача та забезпечення фінансування утримання прибережних смуг водойм міста (насамперед водосховища).

2.4. Поводження з відходами

Для забезпечення якісного та вчасного вивезення побутових відходів і з метою впровадження на території міста роздільного збирання побутових відходів ХКП «Спецкомунтранс» за останні роки придбано 614 од. євроконтейнерів, 60 од. євроконтейнерів для вторинної сировини (ПЕТ пляшка, скло), 12 од. великих комбінованих контейнерів (13 м³), 77 од. контейнерів по 0,75 м.куб., конструкції для облаштування сітчастих огорож на контейнерних майданчиках, асенізаційну машину, 5 сміттевозів, бульдозер.

Постійно здійснюється пошарова засипка ґрунтом твердих побутових відходів на міському полігоні твердих побутових відходів.

Щороку проводиться активна робота з ліквідації стихійних сміттєзвалищ. З метою виявлення та ліквідації стихійних сміттєзвалищ у зелених зонах, прибережних смугах водойм міста рішенням виконавчого комітету Хмельницької міської ради від 12 квітня 2012 року №308 затверджено склад та постійно діє комісія з питань поведження з безхазяйними відходами. Стихійні сміттєзвалища, виявлені під час рейдів на території міста, фіксуються в актах обстежень, здійснюється контроль за їх ліквідацією.

Для зменшення негативного впливу токсичних речовин на довкілля, з 2013 року розпочато роботу зі збору небезпечних відходів від населення. Встановлено скриньки для збору батарейок у навчальних закладах, торговельних мережах міста. За період з 2013 року по 2015 рік зібрано та передано на утилізацію понад 2000 кг відпрацьованих елементів живлення. У 2014 році започатковано організацію збору та передачі для подальшої утилізації відпрацьованих люмінесцентних ламп та приладів, що містять ртуть.

Експлуатація полігону твердих побутових відходів і надалі залишається однією з основних екологічних проблем міста. Міський полігон ТПВ входить до переліку екологічно-небезпечних об'єктів і на теперішній час вичерпав свою проектну потужність, тому подальша його експлуатація створює загрозу виникнення надзвичайних ситуацій.

Пріоритетні питання діяльності міської ради у сфері поведження з комунальними відходами: пошук земельної ділянки під новий полігон твердих побутових відходів, закриття й рекультивация існуючого полігону, сприяння будівництву сміттєпереробного комплексу із залученням коштів з різних джерел фінансування, вдосконалення системи роздільного збору та утилізації будівельного сміття, побутової техніки, відходів лікувальних закладів, відходів рослинництва. У місті також необхідно продовжувати започатковану практику збирання небезпечних відходів, які утворюються в побуті.

2.5. Екологічна освіта та виховання. Співпраця з громадськістю

У подоланні сучасної глобальної екологічної кризи визначальним є формування екологічної свідомості, культури і цілісного екологічного світогляду. Тому екологічна освіта і виховання є одним із пріоритетних завдань міської влади.

Найбільший вплив на формування особистості, в тому числі на екологічну свідомість, має загальноосвітня школа, дошкільні та вищі навчальні заклади. Також, суттєву роль у розвитку свідомості відіграють масові природоохоронні заходи місцевого рівня, які щороку організовуються та проводяться органами місцевого самоврядування, шкільними та вищими навчальними закладами, представниками підприємств, установ та організацій міста тощо.

Робота освітян в сфері екології спрямована на формування екологічної культури особистості, набуття навичок і досвіду розв'язання екологічних проблем, залучення школярів до практичної природоохоронної роботи.

Так, в загальноосвітніх навчальних закладах міста функціонує 21 клас природничого

профілю, де навчається 493 учні. В 7 навчальних закладах працюють осередки Всеукраїнської спілки "Екологічна варта", в бібліотеках міста діють екологічні гуртки.

В рамках Всеукраїнських та міських екологічних акцій організовуються та проводяться природоохоронні заходи, спрямовані на покращення стану довкілля, озеленення, очищення водних джерел, поширення екологічних знань (науково-практичні конференції, фестивалі екологічної творчості, круглі столи тощо).

З метою формування екологічної свідомості мешканців міста за кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища розповсюджуються інформаційні листівки, плакати екологічного спрямування, соціальна екологічна реклама. Щороку випускається міський екологічний бюлетень «Еко-Хмельницький», який містить цікаву тематичну інформацію та передається в навчальні і просвітницькі заклади міста.

Однак, екологічна культура громадян залишається низькою, і без підвищення її рівня неможливо сподіватися на позитивні зміни в навколишньому середовищі.

Такої мети можна досягти лише спільними зусиллями громадських організацій та державних установ.

Підвищення рівня суспільної екологічної свідомості і надалі планується шляхом проведення спільних природоохоронних заходів, акцій, розповсюдження соціальної реклами, інформування населення про важливість збереження довкілля через засоби масової інформації тощо.

3. Мета Програми

Основною метою Програми є забезпечення безпечних умов проживання населення, збереження унікальних природних особливостей міста, зменшення техногенних забруднень, раціональне використання природних ресурсів та формування в жителів міста екологічної культури.

Програмою визначені пріоритетні напрямки та комплекс заходів щодо охорони та поліпшення стану довкілля в міст Хмельницькому.

Досягнення мети Програми потребує спрямування дій органів місцевого самоврядування та їх відповідних структур, громадськості, організацій, установ та підприємств міста щодо реалізації пріоритетних напрямів діяльності у сфері ефективного природокористування, дотримання вимог екологічної безпеки та охорони довкілля.

4. Шляхи ефективного розв'язання екологічних проблем м.Хмельницького

1. Раціональне використання земельних, водних, рекреаційних та інших природних ресурсів, створення умов для їхнього відновлення.

2. Безумовне дотримання заходів Генерального плану міста з охорони навколишнього природного середовища.

3. Виключення можливості надання містобудівних умов та обмежень й іншої містобудівної документації, що змінює призначення рекреаційних земель.

4. Видалення зелених насаджень на окремих об'єктах благоустрою зеленого господарства в межах території м.Хмельницького (парках, скверах, рекреаційних зонах; зелених насадженнях прибудинкових територій; берегозахисних ділянках та водоохоронних зонах) здійснювати виключно у надзвичайних та аварійних ситуаціях відповідно до оформленого акту обстеження зелених насаджень відповідною комісією управління житлово-комунального господарства.

5. Поліпшення санітарно-гігієнічного й екологічного стану м.Хмельницького шляхом впровадження сучасних технологій збирання, вилучення, переробки та знешкодження промислових і побутових відходів, запобігання забрудненню атмосферного та водного басейнів, земельних ресурсів.

6. Удосконалення системи управління та формування всіх видів інфраструктури у місті у галузі охорони навколишнього природного середовища:

- розвиток інженерної сфери (впровадження нових технологій, мереж і споруд енергопостачання, теплозабезпечення, водопостачання, каналізації);

- впровадження енергозберігаючих систем інженерно-технічного забезпечення функціонування житлово-комунального господарства міста;
- розробка пропозицій щодо прийняття нових нормативно-правових актів з питань охорони довкілля, землекористування, а також регулювання та забудови м.Хмельницького;
- реформування соціальної, житлової, інвестиційної політики, діяльності органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади, фізичних і юридичних осіб у сфері забезпечення благоустрою міста.

7. Створення екологічної ради при виконкомі Хмельницької міської ради з метою забезпечення системного збалансованого управління в сфері екології з залученням депутатів міської ради, відповідних управлінь та відділів, громадськості.

5. Економічний та організаційний механізм реалізації Програми

Основою реалізації програми є забезпечення комплексного підходу до вирішення екологічних проблем міста, розуміння пріоритетності екологічних заходів.

Джерелами фінансування виконання заходів Програми є кошти: обласного та міського бюджетів; міського природоохоронного фонду; підприємств, установ та організацій; інші джерела фінансування (добровільні внески, інвестиції тощо).

Кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища використовуються для цільового фінансування щорічного переліку природоохоронних заходів у місті, які відповідають видам діяльності, що належать до затверджених постановою Кабінету Міністрів України природоохоронних заходів.

6. Основні завдання та заходи.

**Прогнозні обсяги та джерела фінансування програми. Строки виконання.
(табл.1-5). Загальний обсяг фінансування Програми (табл.6).**

7. Очікуваний кінцевий результат

Виконання програми дозволить:

- покращити стан атмосферного повітря в місті та створити умови щодо подолання негативних наслідків змін клімату;
- поліпшити екологічне природне середовище та естетичну привабливість міста;
- розширити площі озеленення території міста та створити нові об'єкти зеленого господарства;
- знизити негативний вплив на зелені насадження і рослинність зеленої зони міста; провести додаткову посадку дерев на вулицях;
- покращити якісний стан води р.Південний Буг (шляхом реконструкції міських очисних споруд, обладнання локальними очисними спорудами витоків зливової каналізації);
- вирішити проблеми очищення території міста від сміття, розміщення і захоронення побутових відходів, які не утилізовані, в т.ч. небезпечних;
- підвищити екологічну свідомість громадян.

8. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координація діяльності та систематичний контроль за виконанням передбачених Програмою заходів покладається на управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста.

Відповідальні виконавці Програми в процесі виконання Програми забезпечують контроль за реалізацією завдань і заходів, цільове та ефективне використання бюджетних коштів протягом усього строку реалізації відповідної Програми у межах визначених бюджетних призначень.

Оцінка ефективності Програми здійснюється на підставі аналізу результативних показників, а також інформації, що міститься у бюджетних запитах, кошторисах та звітах про виконання паспортів бюджетних Програм.

Узагальнена інформація про хід виконання природоохоронних заходів Програми за попередній рік висвітлюється на сайті Хмельницької міської ради.

Начальник управління
з питань екології та контролю за благоустроєм міста

О.Луков

6. Основні завдання та заходи. Прогнозні обсяги та джерела фінансування. Строки виконання Програми.

Таблиця 1

Заходи щодо покращення якості атмосферного повітря

№ п/п	Назва природоохоронного заходу та місце впровадження	Строки виконання, р.р.	Орієнтовна вартість, тис.грн.	Джерело фінансування, тис.грн.				Очікуваний результат	Відповідальні
				Обласний бюджет	Міський бюджет	Фонд ОНПС	Кошти підприємств, інші		
1	Відомчий контроль викидів та режимно-налагоджувальні роботи на котлах	2016-2020	1 000,0				1 000,0	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря (NO ₂ , CO ₂ та ін.)	МКП «Хмельницьктеплогомуненерго»
			630,0				630,0		КП «Південно-Західні тепломережі»
2	Заміна зношених теплових мереж на попередньо ізольовані труби	2016-2020	37 500,0				37 500,0		МКП «Хмельницьктеплогомуненерго»
			25 330,0		10 000,0		15 330,0		КП «Південно-Західні тепломережі»
3	Заміна конвективних поверхонь котлоагрегатів	2016-2020	3 250,0				3 250,0		МКП «Хмельницьктеплогомуненерго»
4	Влаштування (заміна) теплоізоляції обладнання	2016-2020	2 250,0				2 250,0		МКП «Хмельницьктеплогомуненерго»
			977,0				977,0		КП «Південно-Західні тепломережі»
5	Влаштування системи рециркуляції димових газів котлів	2016-2020	2 977,0		1 487,0		1 490,0		КП «Південно-Західні тепломережі»
6	Технічне переоснащення водогрійного котла ПТВМ-30м №1 з заміною пальників і комплексу автоматики КП «Південно-Західні тепломережі» по	2016	3 800,0				3 800,0	КП «Південно-Західні тепломережі»	

	вул.Курчатова,8/1								
7	Заміна паликових пристроїв котлів (технічне переоснащення)	2016-2020	4 532,0		2 266,0		2 266,0	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря	КП «Південно-Західні тепломережі»
8	Наукові дослідження, проектні та проектно-конструкторські розроблення (виготовлення проекту на установлення обладнання для очищення газопилового потоку від забруднюючих речовин, що викидається в атмосферне повітря)	2017	115,0			115,0			КП «Південно-Західні тепломережі» Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
9	Збільшення (оновлення) рухомого складу електротранспорту	2016-2020	24 000,0		24 000,0			Зменшення викидів CO ₂ оксиду азоту, оксиду вуглецю, діоксиду азоту, оксиду сірки	ХКП «Електротранс» Управління транспорту та зв'язку
10	Оновлення рухомого складу автотранспорту, який працює на автобусних маршрутах (370 од. наявних станом на 01.01.2016р.)	2016-2020	До 30 %				Кошти приватних перевізників		Управління транспорту та зв'язку
11	Будівництво заїзних кишень на зупинках громадського транспорту (маршрути загального користування) на головних транспортних магістралях міста	2016-2020	7 200,0		7 200,0			Зменшення викидів автотранспорту шляхом покращення пропускної спроможності вулиць міста	Управління ЖКГ
12	Здійснення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря м.Хмельницького на підставі даних Хмельницького обласного центру з гідрометеорології та органів Держсанепідслужби	2016-2020	20,0			20,0		Аналіз стану атмосферного повітря в місті	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
	Разом		113 581,0		44 953,0	135,0	68 493,0		

Таблиця 2

Охорона і раціональне використання зелених насаджень, збереження природно-заповідного фонду

№ п/п	Назва природоохоронного заходу та місце впровадження	Період виконання	Орієнтовна вартість, тис.грн.	Джерело фінансування, тис.грн.				Очікуваний результат	Відповідальні
				Обласний бюджет	Міський бюджет	Фонд ОНПС	Інші кошти		
1	Наукові дослідження, проектні та проектно-конструкторські розроблення (виготовлення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок під парки, сквери, зелені зони)	2016-2018	275,0		100,0	175,0		Збільшення зелених зон загального користування	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста Управління ЖКГ КП «Парки та сквери міста» КП по зеленому будівництву та благоустрою міста
2	Винесення меж в натуру територій природно-заповідного фонду	2017-2019	60,0			60,0		Дотримання вимог ЗУ «Про природно-заповідний фонд», збереження ландшафту паркової зони	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста КП «Парки та сквери міста» КП по зеленому будівництву та благоустрою міста
3	Витрати на резервування територій для заповідання (в т.ч. підготовка наукових обґрунтувань об'єктів заповідання)	2016-2020	50,0			50,0		Збільшення об'єктів природно-заповідного фонду	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
4	Розробка та реалізація проекту реконструкції та утримання парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Заріччя»	2017-2020	4 500,0		4 500,0			Збереження території природно-заповідного фонду	Управління ЖКГ
5	Розробка та реалізація проекту будівництва та утримання парку «Молодіжний» по вул.Рибалка в	2016-2018	3 500,0		3 000,0		500,0	Збільшення зелених зон загального користування,	Управління ЖКГ КП «Парки та сквери міста»

	м.Хмельницькому							сприяння підвищенню екологічної свідомості молоді	
6	Корегування (розроблення) та реалізація проекту створення парку в межах вулиць Старокостянтинівське шосе та Трудової	2016-2017	2 200,0		1 200,0		1000,0	Збільшення зелених зон загального користування	Управління ЖКГ
7	Утримання та оновлення об'єктів природно-заповідного фонду: дендропарку «Поділля», парку ім.Чекмана, парку «Заріччя», скверу ім.Шевченка, Ботанічного саду Хмельницького національного університету та ін., з розробкою відповідних проектів	2016-2020	18 260,0		15 200,0	60,0	3 000,0	Збереження та розвиток об'єктів природно-заповідного фонду Охорона та збереження зелених насаджень, утримання їх у здоровому впорядкованому стані. Благоустрій об'єктів зеленого господарства	Управління ЖКГ КП по зеленому будівництву та благоустрою міста КП «Парки та сквери міста» Хмельницький національний університет
8	Встановлення (поновлення) знаків-аншлагів, межових знаків на території об'єктів природно-заповідного фонду	2017-2020	20,0			20,0			
9	Утримання парків і скверів (не віднесених до заповідних територій) та інших зелених зон міста	2016-2020	5 800,0		5 500,0		300,0		
10	Будівництво вольєру (розширення приміщень) для утримання тварин зоокуточку в парку ім.Чекмана	2017	80,0			80,0		Збереження тваринного світу	КП «Парки та сквери міста»
11	Заходи з озеленення міста (придбання, посадка нових дерев та кущів)	2016-2018	2 580,0		1 780,0	800,0		Збереження та відновлення зелених насаджень. Створення умов комфортного	Управління ЖКГ Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста Комунальні

прибудинкових територіях, рекреаційних, водоохоронних зонах та ін. ділянках зеленого господарства (у надзвичайних та аварійних ситуаціях факт видалення зелених насаджень оформляти актом обстеження зелених насаджень відповідною комісією)								
Разом		45 385,0		39 240,0	1 345,0	4 800,0		

**Раціональне використання водних ресурсів.
Заходи спрямовані на збереження поверхневих водних ресурсів**

№ п/п	Назва природоохоронного заходу та місце впровадження	Строки виконання, р.р.	Орієнтовна вартість, тис. грн.	Джерело фінансування, тис. грн.				Очікуваний результат	Відповідальні
				Обласний бюджет	Міський бюджет	Фонд ОНПС	Кошти підприємств, інші		
1	Проведення робіт по відновленню зон суворого режиму артезіанських свердловин на водозаборах	2016-2020	1 000,0				1 000,0	Охорона підземних вод від забруднення	МКП "Хмельницьк-водоканал"
2	Модернізація насосного обладнання на свердловинах	2016-2020	1 300,0		1000,0		300,0	Економія електроенергії. Зменшення втрат води	
3	Капітальний ремонт і заміна зношених мереж водопроводу та каналізації	2016-2020	4 600,0		3000,0		1600,0	Зменшення втрат води. Покращення якості питної води	
4	Капітальний ремонт електричного, насосного обладнання та повітродувок	2016-2018	300,0				300,0	Покращення якості очистки стічних вод	
5	Капітальний ремонт первинних відстійників КОС 2 – 4 шт.	2016-2017	350,0				350,0		
6	Капітальний ремонт вторинних відстійників	2016-2017	200,0				200,0		
7	Заміна зношених трубопроводів на КОС 300 м.п.	2016-2017	100,0				100,0		
8	Очистка мулових майданчиків (КОС 2)	2016-2018	400,0				400,0	Дотримання технологічного регламенту КОС	
9	Реконструкція машинного залу ВНС-10 із заміною запірної арматури та насосного агрегату на сучасне енергозберігаюче обладнання	2016	4 800,0		4 800,0			Заходи з енергозбереження. Зменшення втрат води	

10	Будівництво вуличних мереж водовідведення, каналізаційних колекторів, каналізаційної насосної станції у м-нах Дубово, Лезнево з виготовленням проектно-кошторисної документації	2016 2017-2018	453,0 Згідно з проектно-кошторисною документацією		453,0				Зменшення забруднення поверхневих водойм неочищеними стічними водами	
11	Будівництво системи водовідведення господарсько-побутових стоків, масиву індивідуальної забудови «Катіон» у м.Хмельницькому з виготовленням проектно-кошторисної документації	2017 2017-2018	475,0 3 600,0		475,0 3 600,0					
12	Забезпечення ефективної роботи станції прийому рідких побутових відходів по вул.Трудовій,6в (в т.ч. благоустрій території)	2016-2017	228,0				228,0	Покращення якості очистки стічних вод	МКП «Хмельницьк-водоканал»	
13	Проведення робіт, пов'язаних з поліпшенням технічного стану та благоустрою поверхневих водойм міста (прибирання, обкошування, розчистка русел під мостами тощо)	2016-2020	2 000,0		1 600,0	400,0		Покращення санітарно-екологічного стану поверхневих водних об'єктів	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста Комунальні підприємства	
14	Заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок Південний Буг, Кудрянка	2017-2020	1 100,0		600,0	500,0			Управління ЖКГ Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста	
15	Придбання систем, приладів для здійснення контролю за якістю поверхневих та підземних вод на території міста	2016-2018	300,0			200,0	100,0	Контроль за станом води в річках П.Буг, Плоска, Кудрянка	МКП «Хмельницьк-водоканал» Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста	
16	Організація моніторингу якості поверхневих вод, що надходять до	2016-2020	100,0		100,0				Управління ЖКГ Управління з питань	

	Хмельницького водосховища (р.Плоска, р.П.Буг)								екології та контролю за благоустроєм
17	Виготовлення необхідної документації та винесення в натуру меж водоохоронних зон (в т.ч. прибережних смуг) річок Південний Буг, Плоска, Кудрянка	2016-2017	500,0		500,0			Охорона водоохоронних зон від незаконної забудови, збереження екосистеми	Управління земельних ресурсів та земельної реформи
18	Заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річки Пласкої: реконструкція, розчистка, з виготовленням проектно-кошторисної документації	2016-2017	900,0		700,0	200,0		Покращення технічного, санітарно-екологічного стану річки Пласкої, водойм в парку ім.Чекмана	Управління ЖКГ Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста Хмельницьке обласне управління водних ресурсів
19	Реконструкція існуючих водойм (каналів) в парку ім.Чекмана з метою забезпечення постійного освіження та промивки існуючих водойм шляхом регулювання рівня води в гирлі річки Плоска з виготовленням проектно-кошторисної документації	2016-2017	250,0		250,0				КП «Парки і сквери міста» Хмельницьке обласне управління водних ресурсів
20	Капітальний ремонт-очищення русла річки П.Буг від намулу, відкладів, завалів в межах міста від вул.Трудової до вул.М.Рибалка з розробкою проектною документації	2017-2018	2 225,0	125,0	2 000,0	100,0		Покращення санітарно-екологічного стану річки	Хмельницьке обласне управління водних ресурсів Управління ЖКГ Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
21	Утримання внутрішньогосподарських каналів осушувальної системи річки П.Буг	2016-2020	250,0		250,0			Недопущення підтоплення прилеглої території	Управління ЖКГ
22	Завершення робіт з розчистки та благоустрою струмка Безіменного, який протікає від вул.Інститутської до	2016-2017	900,0		900,0			Покращення санітарно-екологічного стану водного об'єкту,	Управління ЖКГ

	Хмельницького перинатального центру							створення скверу	
23	Поточний ремонт та утримання криниць громадського користування	2016-2020	650,0		650,0			Покращання якості питної води	КП по зеленому будівництву та благоустрою міста
24	Ліквідаційний тампонаж недіючої артезіанської свердловини по вул.Багалія (м-н Книжківці)	2016-2017	30,0			30,0		Недопущення забруднення підземних водоносних горизонтів	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
25	Відведення земельної ділянки під проектування та будівництво локальних очисних споруд на зливові стоки, розробка проектної документації	2017-2020	500,0		500,0			Зменшення негативного впливу неочищених стічних вод на р.П.Буг	Департамент архітектури, містобудування та земельних відносин Управління ЖКГ
26	Будівництво локальних очисних споруд зливових стоків та покращення стану існуючої дощової каналізації міста	2018-2020	Згідно з проектно-кошторисною документацією	*	*		*		Управління ЖКГ КП по будівництву, ремонту та експлуатації доріг
27	Реконструкція (будівництво) каналізаційних очисних споруд м.Хмельницького	2016-2020			*	*		*	Покращення якості очистки стічних вод
28	Виявлення та ліквідація самовільних несанкціонованих підключень комунально-побутових стоків в мережу зливової каналізації	2016-2020						Недопущення забруднення поверхневих водних об’єктів	МКП “Хмельницьк-водоканал”
	Разом		27 511,0	125,0	21 378,0	1 430,0	4 578,0		

Раціональне використання та зберігання відходів виробництва і побутових відходів

№ з/п	Назва природоохоронного заходу та місце впровадження	Строки виконання	Орієнтовна вартість, тис.грн.	Джерело фінансування, тис. грн.				Очікуваний результат	Відповідальні
				Обласний бюджет	Міський бюджет	Фонд ОНПС	Інші кошти		
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11
1	Встановлення лінії сортування відходів на міському полігоні ТПВ	2017	Згідно з проектно-кошторисною документацією		*		*	Дотримання вимог експлуатації міського полігону ТПВ	ХКП «Спецкомунтранс»
2	Встановлення огорожі по периметру полігону побутових відходів	2017	350,0		350,0			Благоустрій прилеглої території, дотримання вимог експлуатації полігону ТПВ	ХКП «Спецкомунтранс»
3	Придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових відходів (в т.ч. контейнери для роздільного збирання побутових відходів)	2016-2020	300,0			300,0		Забезпечення роздільного збирання відходів	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста, ХКП «Спецкомунтранс»
4	Роботи, пов'язані зі збором, перевезенням, зберіганням та передачею для подальшої утилізації небезпечних відходів, які утворюються в побуті (енергозберігаючі лампи, термометри, відпрацьовані батарейки)	2016-2020	250,0			250,00		Зменшення негативного впливу на довкілля токсичних речовин	Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста, ХКП «Спецкомунтранс»

5	Пошарова засипка ґрунтом побутових відходів на міському полігоні побутових відходів	2016-2020	2 985,0				2 985,0	Дотримання вимог експлуатації міського полігону ТПВ	ХКП «Спецкомунтранс»
6	Придбання сміттевозів	2016-2020	20 000,0		20 000,0			Забезпечення ефективної роботи підприємства в сфері поводження з побутовими відходами	ХКП «Спецкомунтранс»
7	Придбання грейферного навантажувача	2017-2020	1000,0		1 000,0				ХКП «Спецкомунтранс»
8	Придбання та встановлення євро контейнерів	2016-2020	9 000,0		4 500,0		4 500,0		ХКП «Спецкомунтранс»
9	Придбання самоскидів	2017-2020	1 800,0		1 800,0				ХКП «Спецкомунтранс»
10	Будівництво водогону для пожежного гідранту	2016	249,0		249,0				
11	Придбання сітчастих огорож	2016-2020	2 000,0		2 000,0			Покращення санітарно-екологічного стану міської території	ХКП «Спецкомунтранс»
12	Ліквідація безхазяйних стихійних сміттєзвалищ	2016-2020	200,00		150,00	50,0			Управління ЖКГ
13	Контроль за встановленням урн біля тимчасових споруд, зупинок та місць масового перебування населення	2016-2020							Управління торгівлі Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста Управління ЖКГ
14	Придбання автомобіля для збору, перевезення небезпечних відходів для подальшої їх утилізації	2018-2019	400,0		400,0			Вирішення основних питань поводження з побутовими відходами на території міста	Управління охорони здоров'я
15	Утилізація відходів деревини, опалого листя (в т.ч. підготовка рішення про виділення земельної ділянки для компостування зазначених відходів)	2017-2020	100,0		100,0				Управління ЖКГ Департамент архітектури, містобудування та земельних ресурсів
16	Сприяння будівництву	2016-2020	Згідно з	*	*	*			Відділ інвестицій та

	сміттєпереробного комплексу, проведенню робіт з дегазації полігону шляхом залучення інвестицій (проект «Чисте місто» та ін.)		проектно-кошторисно ю документа цією						енергозбереження Управління ЖКГ ХКП «Спецкомунтранс»
17	Пошук земельної ділянки під новий полігон ТПВ	2016-2017							Управління ЖКГ ХКП «Спецкомунтранс»
	Разом		38 634,0		30 549,0	600,0	7 485,0		

Заходи у сфері екологічної освіти і виховання, сприяння громадській діяльності в галузі охорони довкілля

№ з/п	Напрямок просвітницької діяльності	Назва природоохоронного заходу та місце впровадження	Строки виконання	Орієнтовна вартість, тис.грн.	Джерело фінансування, тис.грн.				Відповідальні
					Обласний бюджет	Міський бюджет	Фонд ОНПС	Інші кошти	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Проведення науково-технічних конференцій і семінарів, організація виставок, фестивалів та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, видання поліграфічної продукції екологічної тематики тощо	Організація фестивалю екологічної творчості «Свіжий вітер» серед учнівської молоді	2016-2020	50,0		25,0	25,0		Управління молоді та спорту Управління освіти Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
2		Організація молодіжного фестивалю «Green Fest»	2016-2020	50,0			20,0	30,0	ГО «Молодіжний клуб розвитку» Управління молоді та спорту
3		Організація та проведення екологічних науково-практичних конференцій, конкурсів, вікторин тощо	2016-2020	25,0			25,0		Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста Управління освіти
4		Видання «Еко-бюлетня», інформаційних листівок тощо	2016-2020	250,0			250,0		Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
5		Виготовлення та розміщення екологічної реклами: плакатів на білбордах, сітілайтах, транслявання відеороликів, радіотрансляція тощо	2016-2020	50,0			50,0		
6		Організація заходів з прибирання зелених зон до Дня довкілля, Дня Південного Бугу, Дня міста тощо	2016-2020	50,0			40,0	10,0	
7	Забезпечення організації роботи з охорони довкілля в Хмельницькій міській централізованій	Комплектування літературою природничого характеру фондів Хмельницької міської централізованої бібліотечної системи	2016-2020	50,0		50,0			Управління культури і туризму
8		Влаштування книжково-	2016-2020	25,0		25,0			Управління культури і

	бібліотечній системі	ілюстративних виставок, тематичних полиць, переглядів літератури та інших форм наочної інформації							туризму
9		Проведення циклів заходів до Дня Чорнобильської трагедії та до Дня довкілля в закладах культури міста	2016-2020						
10	Організація природоохоронних заходів в закладах культури міста	Організація проведення тематичних вечорів, екологічних годин, годин цікавих повідомлень з охорони довкілля у молодіжному середовищі та висвітлення проведених заходів у ЗМІ, соціальних мережах	2016-2020						Управління культури і туризму
11	Проведення природоохоронних заходів, спрямованих на підвищення рівня екологічної освіти учнівської молоді в загально-освітніх закладах міста	Організація та проведення екологічних акцій серед учнівської молоді міста Хмельницького: «Чисте повітря», «Опале листя», «Брати наші менші», «Збережи ялинку», «Здай батарейку – врятуй планету» та Інші	2016-2020	7,0		2,0	5,0		Управління освіти Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста
12		Розробка методичного супроводу уроків до елективних курсів «Екологія середовища в якому ти живеш», «Чистому місту – чисте повітря», «Екологія води», «Місто як урбосоціоекосистема», «Екологія ґрунту»	2016-2020	2,0		2,0			Управління освіти
13		Конкурс-захист учнівських дослідницьких робіт (всеукраїнські конкурси «Юний дослідник», «Дотик природи», «Intel-Еко Україна», «Вчимося заповідувати»)	2016-2020	25,0		25,0			Управління освіти

14		Створення міського відео-банку учнівських екологічних проєктів	2016-2020	3,0		3,0			Управління освіти
15		Забезпечення роботи класів природничого профілю у навчально-виховних комплексах №4,7, гімназії №2, НВК№9, ліцеї №17, ТБЛ.	2016-2020	1347,0		1347,0			Управління освіти
16		Організація роботи екологічних таборів в літньо-оздоровчий період на базі загальноосвітніх навчальних закладів міста	2016-2020	42,0		42,0			Управління освіти
17		Організація екскурсій для дітей та учнівської молоді «Краса рідного краю»	2016-2020	20,0		20,0			Управління молоді та спорту
18		Проведення інформаційної роботи щодо енергозбереження	2016-2020						Відділ інвестицій та енергозбереження Управління молоді та спорту
19	Заходи, спрямовані на підвищення рівня екологічної свідомості громадян	Створення на сайті Хмельницької міської ради web-сторінки для інформування населення щодо стану довкілля в місті, висвітлення екологічних проблеми та шляхів їх вирішення, фінансування природоохоронних заходів	2016						Управління з питань екології та контролю за благоустроєм міста Управління охорони здоров'я
20	Здійснення заходів, спрямованих на підвищення гігієнічної культури та боротьбу з шкідливими звичками шляхом проведення санітарно-освітньої роботи серед	Здійснення заходів, спрямованих на підвищення гігієнічної культури та боротьбу з шкідливими звичками шляхом проведення санітарно-освітньої роботи серед населення міста, висвітлення медико-екологічних проблем у засобах масової інформації	2016-2020						Управління охорони здоров'я

	населення міста, висвітлення медико- екологічних проблем у засобах масової інформації								
	Разом			1 996,0		1 541,0	415,0	40,0	

Загальний обсяг прогнозного фінансування Програми 2016-2020 р.р.

Назва розділу програми	Заплановане фінансування, тис.грн.	Джерело фінансування, тис. грн.			
		Обласний бюджет	Міський бюджет	Міський ФОНІТС	Інші кошти
Заходи щодо покращання якості атмосферного повітря	113 581,0		44 953,0	135,0	68 493,0
Охорона і раціональне використання зелених насаджень, збереження природно-заповідного фонду	45 385,0		39 240,0	1 345,0	4 800,0
Раціональне використання водних ресурсів. Заходи спрямовані на збереження поверхневих водних ресурсів	27 511,0	125,0	21 378,0	1 430,0	4 578,0
Раціональне використання та зберігання відходів виробництва і побутових відходів	38 634,0		30 549,0	600,0	7 485,0
Заходи у сфері екологічної освіти і виховання, сприяння громадській діяльності в галузі охорони довкілля	1 996,0		1 541,0	415,0	40,0
Всього	227 107,0	125,0	137 661,0	3 925,0	85 396,0